

KEĎ SA TVOJ BRAT PREHREŠÍ, CHOĎ A NAPOMENŤ HO (23. nedeľa cez rok)

Ježiš povedal svojim učeníkom: „Keď sa tvoj brat prehreší proti tebe, chod' a napomeň ho medzi štyrmi očami. Ak ťa počúvne, získal si svojho brata. Ak ťa nepočúvne, priber si ešte jedného alebo dvoch, aby bola každá výpoveď potvrdená ústami dvoch alebo troch svedkov. Keby ani ich nepočúvol, povedz to Cirkvi. A keby ani Cirkev nechcel poslúchnuť, nech ti je ako pohan a mýtnik. Veru, hovorím vám: Čo zviažete na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažete na zemi, bude rozviazané v nebi. A zasa vám hovorím: Ak budú dvaja z vás na zemi jednomyselne prosiť o čokoľvek, dostanú to od môjho Otca, ktorý je na nebesiach. Lebo kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi.“ (Mt 18, 15-20)

Vieme, ako neradi vstupujeme do konfliktu s druhým. Radšej sa zdržíme napomenutia. O to ľahšie však o veci hovoríme pred inými. Človeku, ktorý sa takto správa, svätý Augustín radí: „*Ak si nedokázal povedať bratovi, nehovor o tom ani iným. Zlo tak neodstrániš, iba rozmnožíš. Zostať ticho však často znamená len falošné dobro, v ktorom sa ukrýva sebecká túžba nevyznieť neprijemne.*“

Na opačnej strane sú ľudia, ktorí ľahko vytknú druhému aj najmenšiu maličkosť. Tu radí jeden mystik: „*Ak si myslíš, že k tebe prehovoril Boh a požiadal ťa, aby si napravil svojho brata, najprv sa opýtaj, či to nie je ilúzia. Pretože k takému kroku si mohol vybrať niekoho svätejšieho ako si ty.*“ Aj Matúš zaraďuje pasáž o napomínaní až do 18. kapitoly. Tejto reči teda predchádza mnoho príležitostí, ktoré vedú človeka k vytvoreniu si vzťahu s Bohom a pochopeniu, akou vážnou prekážkou pre tento vzťah je hriech.

Niekomu sa môže zdať, že Matúš žiada voči tým, ktorí sa prehrešili, tvrdý postup. Treba však mať na mysli, že hovorí o vážnych hriechoch. Konkrétny príklad závažného priestupku, kedy je potrebné napomenúť, uvádza napr. svätý Pavol v 1Kor 5, 9-13, kde odsudzuje hriech krvismilstva. (Vážne hriechy voči blížnemu spôsobujú závažnú ujmu na cti, zdraví, majetku – napríklad porušovanie ľudských práv, degradácia osobnosti človeka, krivé svedectvo, manželská nevera, atď.) V prípade, že ide o malé hriechy, je potrebné zvážiť, kedy blízneho s láskou upozorniť a kedy sa radšej držať rady svätého Pavla „*Znášajte sa navzájom v láske*“ (Ef 4, 2).

V texte sa síce nachádza formulácia *keď sa tvoj brat prehreší proti tebe*, v skutočnosti sa napomenutie nemusí týkať iba hriechu voči mne ako osobe. (Výraz *proti tebe* sa nenachádza ani v niektorých veľmi starých zachovaných rukopisoch Biblie). Môže sa teda týkať aj hriechov, ovplyvňujúcich iné oblasti – Cirkev, spoločnosť, rodinu.

Slová *a keby ani Cirkev nechcel poslúchnuť, nech ti je ako pohan a mýtnik* nám znejú zvlášť tvrdo. V evanjeliách však práve tí duchovne najbiednejší sú objektom osobitnej Ježišovej pozornosti a starostlivosti. Evanjelista takto nepriamo naznačuje, že ani vylúčenie zo spoločenstva veriacich nemá viesť k strate záujmu o človeka. Naopak, vždy treba hľadať spôsob, ako ho získať pre spoločenstvo s Kristom. Sme *strážcami svojich bratov*. (Gn 4, 9)